Ankenævnet for Forsikring

900/12

Den 1. oktober 2012 blev i sag nr. 81.892:

xxxx xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxxx xxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Sampension KP
Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspensionsordning i Sampension KP Livsforsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at yde dækning for tab af erhvervsevne, idet han over for nævnet gør gældende, at hans erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3, da han blev optaget i ordningen.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ud fra helbredsmæssige kriterier var nedsat med 2/3 den 1/2 2007, da han blev optaget i ordningen.

Klageren, der er født i 1961, er uddannet sejlmager og blev i 2002 revalideret til maskinarbejder. Han er desuden uddannet bl.a. NLP-terapeut, hypnoseterapeut og havkajakinstruktør og har flere afbrudte uddannelser bag sig. Den 5/2 2007 blev han ansat i en tidsbegrænset stilling som maskinarbejder, der ophørte ved udgangen af 2007. Inden da havde han kun haft sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet. Den 14/12 2007 blev han sygemeldt på grund af tennisalbue.

Selskabet har i brev af 3/2 2012 til nævnet bl.a. anført:

"**Relevante og generelle forsikringsbetingelser**
Vi vedlægger pensionsregulativet for forsikredes pensionsordning.

For at opnå dækning skal erhvervsevnen være varigt nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv, jf. § 4 B.

Generel begrænsning
Den forsikrede har dog ikke ret til dækning, hvis erhvervsevnen allerede var nedsat med 2/3 eller mere ud fra helbredsmæssige kriterier på tidspunktet for optagelse i pensionsordningen, jf. § 6 om generel begrænsning.

Dermed adskiller vurderingen af generel begrænsning sig fra tilkendelseskriterierne. I forbindelse med vurderingen af den generelle begrænsning indgår alene helbredsmæssige kriterier, mens der i tilkendelseskriterierne også indgår erhvervsmæssige forhold.

Den generelle begrænsning gælder ikke erhvervsevnetab som følge af lidelser, der er opstået, efter at forsikrede bliver optaget i ordningen, hvis dette erhvervsevnetab selvstændigt giver ret til dækning. Der må dog ikke være direkte eller indirekte sammenhæng med det erhvervsevnetab, som forsikrede havde ved optagelse i pensionsordningen.

Sagsfremstilling
[Klageren] søgte den 24. marts 2011 om dækning for erhvervsevnetab på grund af følger efter styrt under hanggliding i 2003. [Klageren] oplyste, at ulykken havde medført posttraumatisk cerebralt syndrom, forstyrret personlighedsstruktur, angst og depression.
Det stemmer overens med sagens oplysninger, hvoraf det fremgår, at [klageren] siden år 2003 har lidt af tilbagevendende og svære neurologiske udfaldssymptomer i form af nedsat hukommelse, ukoncentreret, en indre uro, træthed og depression.

Ved undersøgelse den 25. juni 2003 hos neurolog ... blev mistanken om posttraumatisk cerebralt syndrom samt depression bekræftet, og [klageren] påbegyndte antidepressiv behandling, og der blev iværksat løbende psykologisk samtaleterapi.

Da [klageren] ikke oplevede nogen forbedring blev han på ny undersøgt hos neurolog ... den 28. november 2003, og han var til kontrol den 9. december 2003 og den 9. februar 2004. Ifølge neurologen havde [klageren] fortsat en blanding af posttraumatisk cerebralt syndrom og kognitive dysfunktioner samt depressiv lidelse. Neurologen henviste i 2004 [klageren] til ... Sygehus med henblik på yderligere udredning.

[klageren] deltog i neurologisk undersøgelse på ... Sygehus den 10. marts 2005, og undersøgelsen påviste svært nedsat hukommelse.

I juni 2006 blev [klageren] henvist til psykiater, ..., og han var i samtaleforløb i et år, der blev afsluttet under indtryk af depression, angst og tendens til selvhenførende tankegang af narcissistisk karakter.

[Klagerens] tilknytning til arbejdsmarkedet har igennem årene været begrænset.

Han blev optaget i pensionsordningen den 1. februar 2007 i forbindelse med en midlertidig ansættelse på 11 måneder.

[Klageren] blev sygemeldt den 14. december 2007, og han fratrådte som planlagt sin midlertidige stilling den 1. januar 2008.

3. 81.892

Den 1. april 2009 blev [klageren] visiteret til fleksjob, men han fandt aldrig et. Han deltog i 2009 og 2010 i forskellige forløb på Arbejdsmarkedscenter ..., senest i februar - juni 2010, og det blev vurderet, at arbejdsevnen var nedsat markant på grund af [klagerens] psykiske og fysiske symptomer.

Den 1. april 2011 blev [klageren] tilkendt offentlig førtidspension, fordi det blev vurderet, at han aldrig vil kunne opretholde et arbejde ej heller et arbejde med relevante skånehensyn, og at han aldrig vil kunne blive selvforsørgende i noget erhverv. Der blev lagt vægt på følgerne efter ulykken i 2003, hans psykiske symptomer og dobbeltsidig tennisalbue.

Vi meddelte [klageren] i brev af den 11. juli 2011, at hans erhvervsevne var nedsat med 2/3 udfra helbredsmæssige kriterier, allerede da han blev optaget i ordningen. Der er direkte årsagssammenhæng mellem hans nuværende erhvervsevnetab og de gener, som han havde før optagelsen i ordningen. Derfor bliver erhvervsevnetabet omfattet af den generelle begrænsning, og [klageren] har ikke ret til dækning.

Sagen har været forelagt vores lægekonsulenter.

[Klageren] klagede over vores afgørelse, og vi modtog klagen den 21. oktober 2011. Vi besvarede klagen den 3. november 2011, og vi lagde vægt på, at [klageren] i flere år før tegning havde svære problemer i form af posttraumatisk cerebralt syndrom, kognitive dysfunktioner og psykiske problemer herunder depression og angst.

Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Ankenævnet for Forsikring, § 7, stk. 1.
Sammenfattende gør sampension følgende gældende:

- [Klageren] blev optaget i pensionsordningen den 1. februar 2007.
- [Klageren] havde siden ulykken i år 2003 haft svære problemer i form af posttraumatisk cerebralt syndrom, kognitive dysfunktioner og psykiske problemer herunder depression og angst.
- Det er vores vurdering, at [klagerens] erhvervsevne ud fra helbredsmæssige kriterier var nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv, da han blev optaget i pensionsordningen.
- [Klageren] lider aktuelt af hukommelsesbesvær, koncentrationsvanskeligheder, manglende evne til strukturering, depressive symptomer og dependent personlighedsstruktur
- Der er en direkte sammenhæng mellem [klagerens] nuværende gener og de gener og symptomer, som han havde før optagelsen i pensionsordningen.
- Efter optagelsen er der ikke opstået nye helbredsmæssige gener, der kan begrunde et selvstændigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i alle erhverv.
- [Klagerens] erhvervsevnetab er omfattet af den generelle begrænsning, jf. § 6, og han har derfor ikke ret til dækning."

Hertil bemærker klageren, at han arbejdede på fuld tid frem til sin sygemelding i december 2007.

I en generel helbredsattest af 5/5 2008 hedder det bl.a.:

"46 årig mand, uddannet maskinarbejder. Tilknyttet nærværende praksis siden 1996. I alt væsentligt rask.

Efter faldtraume (hang gliding) i marts 2003 ledsagende hukommelsesbesvær samt manglende evne til strukturering. Endvidere depressive symptomer.

Medio 2003 bekræfter speciallæge i neurologi, ..., mistanke om posttraumatisk cerebralt syndrom og depression og anbefaler antidepressiv behandling.
Denne iværksættes og sideløbende psykologisk samtaleterapi.
Grundet manglende bedring rehenvist til ... senere samme år og, på grund af patientens uændrede dårlige tilstand visiteres han videre til neurologisk afd., ..., hvor neuropsykologisk undersøgelse viser meget nedsat hukommelse, som ikke alene vil kunne forklares efter traumet. Supplerende MR-scan. af cerebrum normal.
EEG kunne give mistanke om mindre form for epilepsi. Dog ingen anfaldsfænomener og afsluttet 130505 under diagnosen: posttraumatisk cerebralt syndrom.

Juni 2006 henvist til speciallæge i psykiatri, ..., med samtaleforløb i et år og afsluttet under indtryk af depression og angst, samt tendens til selvhenførende tankegang af narcissistisk karakter.
Ingen medicinsk behandling, men anbefales ved behov for samtaler henvist til psykolog ...

Er fortsat svært hæmmet af en blandingstilstand af depression, postcerebralt syndrom samt udtalt kognitiv dysfunktion.

Endvidere svære eksistentielle problemer i sit parforhold.

Endelig i aktuel beh. for dobbeltsidig tennisalbue."

Der blev den 11/6 2008 foretaget en socialmedicinsk undersøgelse af klageren. Herom hedder det bl.a.:

"**RESUMÈ**

Det drejer sig om en 46-årig mand, som er sygemeldt fra A-kasse, oprindeligt grundet tennisalbue. Det viser sig imidlertid, at [klagerens] hovedproblem er af psykisk art.
...
[Klageren] har i over en 20 års periode arbejdet med løsere tilknytning til arbejdsmarkedet som guide og instruktør/konstruktør af udstyr inden for mere avanceret friluftssport/ekstrem sport (hanggliding, kajakroning i Grønland, drageflyvning). [Klageren] blev på revalideringsydelse uddannet til maskinarbejder i 2002, men har kun i 2 kortere perioder været beskæftiget inden for dette fag. Han har indset, at den arbejdskultur, der er knyttet til dette erhverv, ikke er et miljø, han på nogen måde kan trives i.
I 2002 kommer han ud for et faldtraume under hanggliding og brækker ryggen. Er kommet sig over dette uden sequelae. I 2003 er [klageren] atter udsat for et styrt under hanggliding, og der er siden diagnosticeret posttraumatisk cerebralt syndrom. Han har fortsat nedsat hukommelse, øget stresstilbøjelighed og har svært ved at danne sig overblik. En del af dette kan forklares ved nævnte lidelse, medens en betydelig del af de psykiske vanskeligheder tilskrives eksistentielle problemer. [Klagerens] eget perspektiv er at få hjælp til de psykiske problemer og også til at komme tilbage i arbejde på en arbejdsplads, som kan opfylde hans ønsker om gode arbejdsrelationer.

VURDERING

Det vurderes, at [klageren] har mange faglige kvalifikationer, som kan bruges på arbejdsmarkedet, men at hans personlige og psykologiske problemer er en afgørende barriere for, at han får en stabil fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet. Der vurderes at være et behov for langvarig psykoterapi. Det vurderes samtidig, at [klagerens] personlige problemer er så omsiggribende, at man bør undersøge muligheden for, at han kan få behandling i offentligt regi, nærmere betegnet inden for det psykiatriske behandlingssystem."

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 27/4 2009 fremgår bl.a.:

"**Konklusion:**
[Klageren] er en 47 årig mand, der vurderes at være lidende af personlighedsforstyrrelse med ængstelige, selvusikre og skizotypiske personlighedstræk, der har været konstant bestående. [Klageren] har oplevet yderligere funktionstab efter gentagne ulykkestilfælde i 2001/03. [Klageren] er fundet at være kognitivt svækket. Jeg vurderer, at der i forhold til dette også er tale om en betydelig funktionel overbygning. [Klageren] modtager aktuelt relevant behandling hos psykiater og psykolog, og jeg kan ikke anføre, at andre eller yderligere behandlingsmuligheder vil bedre [klagerens] funktions-/erhvervsevne.
...
[Klageren] har aldrig haft tilknytning til arbejdsmarkedet, og hans erhvervsevne vurderes at være omfattende og varigt reduceret. Jeg kan dog ikke anføre, at [klagerens] aktuelle psykiske helbredstilstand, isoleret set, vil udgøre nogen hindring for yderligere funktionsafklaring.
Jeg kan ikke udelukke, at [klageren] kunne placeres i beskyttede nichefunktioner som f.eks. maskinarbejder, idet han vil have behov for betydelig støtte og træning. Alternativt må overvejes pension.

Diagnoser:
DF 07.2 Posttraumatisk hjernesyndrom
DF 61.0 Personlighedsforstyrrelse af blandet type med ængstelige, selvusikre og skizotypiske personlighedstræk."

Der blev den 25/10 2010 foretaget en fysioterapeutisk undersøgelse af klageren. Det fremgår heraf, at klageren havde fysiske gener i form af astma, diarré, højresidig tennisalbue, knæproblemer og stivhed øverst i ryggen. Fysioterapeuten vurderede, at de fysiske symptomer isoleret set ikke var en barriere i forhold til at varetage et arbejde med visse skånehensyn.

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab**

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og

- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.

...

Generel begrænsning

Der er ikke ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, udbetaling ved kritisk sygdom eller udbetaling ved død, hvis medarbejderen ved optagelse i pensionsordningen efter KP's vurdering har en erhvervsevne, der ud fra helbredsmæssige kriterier varigt er nedsat med 2/3 eller mere.

Begrænsningen gælder ikke ved erhvervsevnetab, ved kritisk sygdom eller ved død som følge af lidelser, ulykkestilfælde eller lignende, der er opstået efter medarbejderens optagelse i pensionsordningen. De lidelser mv., der er opstået efter medarbejderens optagelse i pensionsordningen, må hverken direkte eller indirekte have nogen sammenhæng med det erhvervsevnetab, som medarbejderen havde ved optagelse i pensionsordningen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige oplysninger om klageren inden optagelsen i pensionsordningen, finder nævnet, at klagerens erhvervsevne må anses for at være nedsat med 2/3 som følge af hans psykiske lidelse, allerede da han blev optaget i ordningen. At klageren varetog sit arbejde som maskinarbejder i 10,5 måned efter optagelsen i pensionsordningen, finder nævnet ikke i sig selv kan begrunde et andet resultat. Nævnet kan på denne baggrund ikke kritisere, at selskabet med henvisning til den generelle begrænsning i forsikringsbetingelserne har afvist at yde dækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen